

มาตรฐานอาชีพและคุณวุฒิวิชาชีพ
Occupational Standard and Professional Qualifications

มาตรฐานอาชีพและคุณวุฒิวิชาชีพ
สาขาวิชาชีพอนุรักษ์งานศิลปหัตถกรรมและงานพื้นบ้าน

จัดทำโดย สถาบันคุณวุฒิวิชาชีพ (องค์การมหาชน)

1. ชื่อมาตรฐานอาชีพ

มาตรฐานอาชีพและคุณวุฒิวิชาชีพ สาขาวิชาชีพอนุรักษ์งานศิลปหัตถกรรมและงานพื้นบ้าน

2. ประวัติการปรับปรุงมาตรฐาน

การทบทวนมาตรฐานอาชีพตามกรอบคุณวุฒิวิชาชีพ (8 ระดับ) ครั้งที่ 1/2566

3. ทะเบียนอ้างอิง (Imprint)

-

4. ข้อมูลเบื้องต้น

ผลิตภัณฑ์ศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านของไทยเป็นผลิตภัณฑ์ที่ทำด้วยมือ ซึ่งมีคุณค่าและมีเอกลักษณ์ของความเป็นไทยโดยเฉพาะ

ในการพัฒนามาตรฐานผลิตภัณฑ์ศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านเป็นการพัฒนาและยกระดับผลิตภัณฑ์ศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านของไทยด้วยการเพิ่มการออกแบบและความคิดสร้างสรรค์ให้ผลิตภัณฑ์เพื่อให้สินค้าเข้าไปอยู่ในใจของผู้บริโภค

ดังนั้นมาตรฐานผลิตภัณฑ์ศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านมีความสำคัญเป็นอย่างยิ่งในการพัฒนาคุณภาพผลิตภัณฑ์ให้มีคุณภาพมากยิ่งขึ้น

5. ประวัติการปรับปรุงมาตรฐานในแต่ละครั้ง

ครั้งที่ 1/2566

6. ครั้งที่

-

7. คุณวุฒิวิชาชีพที่ครอบคลุม (Professional Qualifications included)

สาขาวิชาชีพอนุรักษ์งานศิลปหัตถกรรมและงานพื้นบ้าน

สาขางานผ้าทอ

อาชีพผู้ผลิตผ้าทอเทคนิคยกดอก ระดับ 6

8. คุณวุฒิวิชาชีพที่เกี่ยวข้อง (Related Professional Qualifications)

-

9. หน่วยสมรรถนะทั้งหมดในมาตรฐานอาชีพ (List of All Units of Competence within this Occupational Standards)

รหัสหน่วยสมรรถนะ	เนื้อหา
0145	ออกแบบผ้าทอที่ผลิตด้วยเทคนิคยกดอก
0146	เตรียมเส้นยืนให้เหมาะสมกับเทคนิคยกดอกและแบบที่กำหนด
0147	เก็บลายผ้ายกดอกตามลวดลายที่กำหนด
0148	จัดการลำดับขั้นตอนการทำงานของตนเองตามเทคนิคยกดอกที่กำหนด
0149	ตรวจสอบคุณภาพผ้าทอที่ผลิตด้วยเทคนิคยกดอกและแบบที่กำหนด

10. ระดับคุณวุฒิ

10.1 สาขาวิชาชีพอนุรักษ์งานศิลปหัตถกรรมและงานพื้นบ้าน สาขางานผ้าทอ อาชีพผู้ผลิตผ้าทอเทคนิคยกดอก ระดับ 6

คุณลักษณะของผลการเรียนรู้ (Characteristics of Outcomes)

ผู้ที่ได้รับการรับรองคุณวุฒิวิชาชีพของอาชีพผู้ผลิตผ้าทอเทคนิคยกดอกระดับที่ 6 นี้ ต้องมีทักษะและความรู้

ในการเตรียมวัสดุอุปกรณ์และเครื่องมือสำหรับการออกแบบโครงสร้างและลวดลายผ้าทอที่ผลิตด้วยเทคนิคยกดอก

ออกแบบโครงสร้างและลวดลายผ้าทอที่ผลิตด้วยเทคนิคยกดอก เลือกใช้ขนาดของเส้นพุ่งและยืนได้เหมาะสมกับแบบ และเตรียมเส้นยืนให้เหมาะสมกับเทคนิคและแบบ

ตรวจสอบความถูกต้องของเส้นยืนในขณะที่เตรียม และเข้าใจลวดลายผ้าทอยกดอกจากการออกแบบหรือจากต้นแบบผ้าทอ

เก็บลายผ้ายกดอกและมัดเท้าเหยียบตามลวดลาย ตรวจสอบความถูกต้องของการเตรียมลายผ้ายกดอก และปฏิบัติตามลำดับขั้นตอนการทำงานตามเทคนิคการทอผ้า

ตรวจสอบความถูกต้องของการดำเนินงานตามเทคนิคการทอผ้ารวมทั้งการตรวจสอบคุณลักษณะและรูปแบบผ้าทอที่ผลิตด้วยเทคนิคและแบบที่กำหนด

และตรวจสอบคุณภาพผ้าทอที่ผลิตด้วยเทคนิคและแบบที่กำหนด

การเลื่อนระดับคุณวุฒิวิชาชีพ (Qualification Pathways)

ผู้ที่ขอเข้าสู่การประเมินคุณวุฒิวิชาชีพต้องมีคุณสมบัติดังนี้

1. ต้องมีอายุไม่ต่ำกว่า 18 ปี บริบูรณ์ ณ วันที่ยื่นใบคำร้องขอสมัคร
2. ผู้ที่จะได้รับคุณวุฒิวิชาชีพ อาชีพผู้ผลิตผ้าทอเทคนิคยกดอก ระดับ 6 ต้องมีประสบการณ์ทำงานด้านผ้าทอตามหน่วยสมรรถนะและมีผลงานมาแสดง

หลักเกณฑ์การต่ออายุหนังสือรับรองมาตรฐานอาชีพ

-

กลุ่มบุคคลในอาชีพ (Target Group)

บุคคลในกลุ่มสาขาวิชาชีพอนุรักษ์งานพื้นบ้านและศิลปหัตถกรรม สาขาผลิตผ้าทอ

หน่วยสมรรถนะ (หน่วยสมรรถนะทั้งหมดของคุณวุฒิวิชาชีพนี้)

- 0145 ออกแบบผ้าทอที่ผลิตด้วยเทคนิคยกดอก
- 0146 เตรียมเส้นยืนให้เหมาะสมกับเทคนิคยกดอกและแบบที่กำหนด
- 0147 เก็บลายผ้ายกดอกตามลวดลายที่กำหนด
- 0148 จัดการลำดับขั้นตอนการทำงานของตนเองตามเทคนิคยกดอกที่กำหนด
- 0149 ตรวจสอบคุณภาพผ้าทอที่ผลิตด้วยเทคนิคยกดอกและแบบที่กำหนด

ตารางแผนผังแสดงหน้าที่

1. ตารางแสดงหน้าที่ 1

ประกาศใช้ ณ 21/09/2566

ตาราง 1 : FUNCTIONAL MAP แสดง KEY PURPOSE , KEY ROLES , KEY FUNCTION

ความมุ่งหมายหลัก Key Purpose	บทบาทหลัก Key Roles		หน้าที่หลัก Key Function	
	รหัส	คำอธิบาย	รหัส	คำอธิบาย
ผลิตงานศิลปหัตถกรรมเพื่อการอนุรักษ์ภูมิปัญญาไทยให้มีมาตรฐานสู่ความเป็นเลิศ	01	ผลิตผ้าทอเพื่อการอนุรักษ์และศิลปะร่วมสมัย	014	เทคนิคยกดอก

คำอธิบาย ตารางแผนผังแสดงหน้าที่เป็นแผนผังที่ใช้วิเคราะห์หน้าที่งานเพื่อให้ได้หน้าที่หลัก (Key Function)

2. ตารางแสดงหน้าที่ 1 (ต่อ)

ประกาศใช้ ณ 21/09/2566

ตาราง 2 : FUNCTIONAL MAP แสดง KEY FUNCTION , UNIT OF COMPETENCE , ELEMENT OF COMPETENCE

หน้าที่หลัก Key Function		หน่วยสมรรถนะ Unit of Competence		หน่วยสมรรถนะย่อย Element of Competence	
รหัส	คำอธิบาย	รหัส	คำอธิบาย	รหัส	คำอธิบาย
014	เทคนิคยกดอก	0145	ออกแบบผ้าทอที่ผลิตด้วยเทคนิคยกดอก	01451	เตรียมวัสดุอุปกรณ์และเครื่องมือสำหรับการออกแบบโครงสร้างและลวดลายผ้าทอที่ผลิตด้วยเทคนิคยกดอก
				01452	ออกแบบโครงสร้างและลวดลายผ้าทอที่ผลิตด้วยเทคนิคยกดอก
				01453	เลือกใช้ขนาดของเส้นพุ่งและยืนได้เหมาะสมกับแบบ
		0146	เตรียมเส้นยืนให้เหมาะสมกับเทคนิคยกดอกและแบบที่กำหนด	01461	เตรียมเส้นยืนให้เหมาะสมกับเทคนิคและแบบ
		0147	เก็บลายผ้ายกดอกตามลวดลายที่กำหนด	01462	ตรวจสอบความถูกต้องของเส้นยืนในขณะเตรียม
				01471	เข้าใจลวดลายผ้ายกดอกจากการออกแบบหรือจากต้นแบบผ้าทอ
				01472	เก็บลายผ้ายกดอกและมัดเท้าเหยียบตามลวดลาย
		0148	จัดการลำดับขั้นตอนการทำงานของตนเองตามเทคนิคยกดอกที่กำหนด	01473	ตรวจสอบความถูกต้องของการเตรียมผ้ายกดอก
				01481	ปฏิบัติตามลำดับขั้นตอนการทำงานตามเทคนิคการทอผ้า
				01482	ตรวจสอบความถูกต้องของการดำเนินงานตามเทคนิคการทอผ้า
		0149	ตรวจสอบคุณภาพผ้าทอที่ผลิตด้วยเทคนิคยกดอกและแบบที่กำหนด	01491	ตรวจสอบคุณลักษณะและรูปแบบผ้าทอที่ผลิตด้วยเทคนิคและแบบที่กำหนด
				01492	ด้วยเทคนิคและแบบที่กำหนด

คำอธิบาย

ตารางแผนผังแสดงหน้าที่ (ต่อ) เป็นแผนผังที่ใช้วิเคราะห์หน้าที่งานหลังจากได้หน้าที่หลัก (Key Function) เพื่อให้ได้ หน่วยสมรรถนะ (Unit of Competence) และหน่วยสมรรถนะย่อย (Element of Competence)

1. รหัสหน่วยสมรรถนะ 0145
2. ชื่อหน่วยสมรรถนะ ออกแบบผ้าทอที่ผลิตด้วยเทคนิคยกดอก
3. ทบทวนครั้งที่ 1 / 2566
4. สร้างใหม่ ปรับปรุง

5. สำหรับชื่ออาชีพและรหัสอาชีพ (Occupational Classification)

ISCO – 08 รหัสอาชีพ 7318 ช่างงานหัตถกรรมสิ่งทอ เครื่องหนัง และวัสดุที่เกี่ยวข้อง

6. คำอธิบายหน่วยสมรรถนะ (Description of Unit of Competency)

หน่วยสมรรถนะนี้ประกอบไปด้วยความรู้และทักษะในการออกแบบผ้าทอที่ผลิตด้วยเทคนิคยกดอกโดยสามารถเตรียมวัสดุอุปกรณ์และเครื่องมือสำหรับการออกแบบโครงสร้างและลวดลายผ้าทอที่ผลิตด้วยเทคนิคยกดอก และออกแบบโครงสร้างและลวดลายผ้าทอที่ผลิตด้วยเทคนิคยกดอก และเลือกใช้ขนาดของเส้นพุ่งและยืนได้เหมาะสมกับแบบได้

7. สำหรับระดับคุณวุฒิ

1	2	3	4	5	6	7	8
☐	☐	☐	☐	☐	☒	☐	☐

8. กลุ่มอาชีพ (Sector)

กลุ่มอาชีพอนุรักษ์งานศิลปหัตถกรรมและงานพื้นบ้าน

9. ชื่ออาชีพและรหัสอาชีพอื่นที่หน่วยสมรรถนะนี้สามารถใช้ได้ (ถ้ามี)

-

10. ข้อกำหนดหรือกฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง (Licensing or Regulation Related) (ถ้ามี)

-

11. สมรรถนะย่อยและเกณฑ์การปฏิบัติงาน (Elements and Performance Criteria)

สมรรถนะย่อย (Element)	เกณฑ์ในการปฏิบัติงาน (Performance Criteria)	วิธีการประเมิน (Assessment)
01451 เตรียมวัสดุอุปกรณ์และเครื่องมือสำหรับการออกแบบโครงสร้างและลวดลายผ้าทอที่ผลิตด้วยเทคนิคยกดอก	1. เตรียมวัสดุที่ใช้ในการออกแบบโครงสร้างและลวดลายผ้าทอด้วยเทคนิคยกดอกเตรียมได้ถูกต้องครบถ้วน 2. เตรียมอุปกรณ์และเครื่องมือที่ใช้ในการออกแบบโครงสร้างและลวดลายผ้าทอด้วยเทคนิคยกดอก เตรียมได้ถูกต้องครบถ้วน	การสัมภาษณ์ แฟ้มสะสมผลงาน
01452 ออกแบบโครงสร้างและลวดลายผ้าทอที่ผลิตด้วยเทคนิคยกดอก	1. จัดเตรียมเส้นยืนและเส้นพุ่ง รางแบบได้สัดส่วนถูกต้องตรงตามแบบที่ต้องการผลิต 2. จัดเตรียมเส้นยืนและเส้นพุ่ง กำหนดการลงสีได้สัดส่วนถูกต้องตรงตามแบบที่ต้องการผลิต 3. สามารถออกแบบโครงสร้างและลวดลายผ้าทอที่ผลิตด้วยเทคนิคยกดอกและตรวจสอบความถูกต้องก่อนนำไปผลิต	การสัมภาษณ์ แฟ้มสะสมผลงาน
01453 เลือกใช้ขนาดของเส้นพุ่งและยืนได้เหมาะสมกับแบบ	1. เลือกใช้ขนาดและความถี่ของเส้นยืนได้เหมาะสม 2. เลือกใช้ขนาดและความถี่ของเส้นพุ่งได้เหมาะสม	การสัมภาษณ์ แฟ้มสะสมผลงาน

12. ความรู้และทักษะก่อนหน้าที่จำเป็น (Pre-requisite Skill & Knowledge)

-

13. ทักษะและความรู้ที่ต้องการ (Required Skills and Knowledge)

(ก) ความต้องกำรด้ำนทักษะ

1. ปฏิบัติกำรเกี่ยวกับกำรเตรียมวัสดุอุปกรณ์และเครื่องมือสำหรับกำรออกแบบโครงสร้ำงและลวดลายฝ้ำทอที่ผลิตด้ว้ยเทคนิคยกดอก
2. ปฏิบัติกำรเกี่ยวกับกำรออกแบบโครงสร้ำงและลวดลายฝ้ำทอที่ผลิตด้ว้ยเทคนิคยกดอก

(ข) ความต้องกำรด้ำนความรู้

1. ประเภทของวัสดุอุปกรณ์เครื่องมือ
2. กำรเลือกใช้วัสดุอุปกรณ์เครื่องมือสำหรับกำรออกแบบโครงสร้ำงและลวดลายฝ้ำทอที่ผลิตด้ว้ยเทคนิคยกดอก
3. กำรออกแบบโครงสร้ำงและลวดลายฝ้ำทอที่ผลิตด้ว้ยเทคนิคยกดอก
4. โครงสร้ำงฝ้ำทอที่ผลิตด้ว้ยเทคนิคยกดอก
5. หลักกำรออกแบบศิลปะสิ่งทอ

14. หลักฐำนที่ต้อกำร (Evidence Guide)

หลักฐำนที่ต้อกำรจะกำหนดข้อแนะนำเกี่ยวกับกำรประเมิน และควรที่จะใช้ประกอบรว้มนกันกับเกณฑ์กำรปฏิบัติงำน (Performance Criteria) และทักษะและความรู้ที่ต้อกำร (Required Skills and Knowledge)

(ก) หลักฐำนกำรปฏิบัติงำน (Performance Evidence)

1. เพิ่มสะสมผลงาน และ/หรือ
2. เอกสรำ/หลักฐำนที่เกี่ยวข้อง

(ข) หลักฐำนความรู้ (Knowledge Evidence)

1. ใ้บ้ผ่านกำรอบรมเชิงปฏิบัติกำรทอฝ้ำด้ว้ยเทคนิคยกดอก และ/หรือ
2. เอกสรำรับรองและผลการประเมินจำกบุคลากร สำนประกอบกำร หรือผู้เชี่ยวชาญที่เกี่ยวข้องกับสำขำอำชีพ

(ค) ค้ำแนะนำในกำรประเมิน

ประเมินกำรออกแบบฝ้ำทอที่ผลิตด้ว้ยเทคนิคยกดอก

(ง) วิธีกำรประเมิน

1. พิจำรณำหลักฐำนความรู้
2. พิจำรณำหลักฐำนกำรปฏิบัติงำน

15. ขอบเขต (Range Statement)

ขอบเขตอธิบายถึงขอบเขตของกำรปฏิบัติงำน และสภำพแวดล้อมอื่น ๆ หรือสำนกำรณ์อื่น ๆ ที่มีผลกระทบต้อกำรทำงำน รวมถึงเครื่องมือ อุปกรณ์ เทคโนโลยี ทรัพยากรที่ใช้หรือข้อก้ำหนดอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

(ก) ค้ำแนะนำ

1. ผู้เข้ำรับกำรประเมินจะต้องเตรียมวัสดุอุปกรณ์และเครื่องมือสำหรับออกแบบโครงสร้ำงและลวดลายฝ้ำทอที่ผลิตด้ว้ยเทคนิคยกดอก
2. ผู้เข้ำรับกำรประเมินจะต้องออกแบบโครงสร้ำงและลวดลายฝ้ำทอที่ผลิตด้ว้ยเทคนิคยกดอก

(ข) ค้ำอธิบายรายละเอียด

1. จัดเตรียมวัสดุอุปกรณ์และเครื่องมือสำหรับออกแบบโครงสร้ำงและลวดลายฝ้ำทอที่ผลิตด้ว้ยเทคนิคยกดอกได้เหมำะสมต้อกำรครบถ้วนกับกำรใช้งำน
  2. ออกแบบโครงสร้ำงและลวดลายฝ้ำทอที่ผลิตด้ว้ยเทคนิคยกดอกโดยออกแบบลวดลายสำหรับเทคนิคกำรทอที่ใช้ตะกอตั้งด้แต่ 3 ถึง 10 ตะกอ
- เพื่อให้เกิดลวดลายที่มีรูปลำนข้ำงำนเล็กติดต่อกันตำนแนวเส้นด้ายยืนและเต็มฝ้ินฝ้ำพร้อมก้ำหนดรายละเอียดเกี่ยวกับเทคนิคกำรทอควำมกว้างของหน้ำฝ้ำและควำมยวฝ้ำชนิดและปริหมำของเส้นใยซ้อสีและจำนวนสีที่ใช้และโอกำสรำใช้งำน

16. หน้วยสมรรถนะรว้ม (ถ้ามี)

-

17. ฐำนศำทกรรมรว้ม/กลุ่มอำชีพรว้ม (ถ้ามี)

-

18. รายละเอียดกระบวนการและวิธีกำรประเมิน (Assessment Description and Procedure)

กระบวนการและวิธีการประเมินให้ดูในคู่มือการประเมินโดยประเมินด้วยการทดสอบความรู้และทักษะการปฏิบัติงาน

1. รหัสหน่วยสมรรถนะ 0146
2. ชื่อหน่วยสมรรถนะ เตรียมเส้นยืนให้เหมาะสมกับเทคนิคคอกและแบบที่กำหนด
3. ทบทวนครั้งที่ 1 / 2566
4. สร้างใหม่ ปรับปรุง

5. สำหรับชื่ออาชีพและรหัสอาชีพ (Occupational Classification)

ISCO – 08 รหัสอาชีพ 7318 ช่างงานหัตถกรรมสิ่งทอ เครื่องหนัง และวัสดุที่เกี่ยวข้อง

6. คำอธิบายหน่วยสมรรถนะ (Description of Unit of Competency)

หน่วยสมรรถนะนี้ประกอบไปด้วยความรู้และทักษะในการเตรียมเส้นยืนให้เหมาะสมกับเทคนิคคอกและแบบที่กำหนด โดยสามารถเตรียมเส้นยืนให้เหมาะสมกับเทคนิคและแบบ และตรวจสอบความถูกต้องของเส้นยืนในขณะที่เตรียมได้

7. สำหรับระดับคุณวุฒิ

1	2	3	4	5	6	7	8
☐	☐	☐	☐	☐	☒	☐	☐

8. กลุ่มอาชีพ (Sector)

กลุ่มอาชีพูรักงานศิลปหัตถกรรมและงานพื้นบ้าน

9. ชื่ออาชีพและรหัสอาชีพอื่นที่หน่วยสมรรถนะนี้สามารถใช้ได้ (ถ้ามี)

-

10. ข้อกำหนดหรือกฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง (Licensing or Regulation Related) (ถ้ามี)

-

11. สมรรถนะย่อยและเกณฑ์การปฏิบัติงาน (Elements and Performance Criteria)

สมรรถนะย่อย (Element)	เกณฑ์ในการปฏิบัติงาน (Performance Criteria)	วิธีการประเมิน (Assessment)
01461 เตรียมเส้นยืนให้เหมาะสมกับเทคนิคและแบบ	1. เตรียมเส้นยืน กรอเข้าหลอด เดินเส้นยืน ได้ถูกต้องครบถ้วนตามลำดับสีและลวดลาย 2. เก็บหรือร้อยตะกอได้ถูกต้องครบถ้วนตามลำดับสีและลวดลาย	การสัมภาษณ์ แฟ้มสะสมผลงาน
01462 ตรวจสอบความถูกต้องของเส้นยืนในขณะที่เตรียม	1. ตรวจสอบคุณลักษณะของเส้นยืนที่เตรียมไว้ได้อย่างถูกต้อง 2. ตรวจสอบจำนวนและความยาวเส้นยืน ได้ถูกต้อง	การสัมภาษณ์ แฟ้มสะสมผลงาน

12. ความรู้และทักษะก่อนหน้าที่จำเป็น (Pre-requisite Skill & Knowledge)

-

13. ทักษะและความรู้ที่ต้องการ (Required Skills and Knowledge)

(ก) ความต้องการด้านทักษะ

1. ปฏิบัติการเกี่ยวกับการเตรียมเส้นยืนให้เหมาะสมกับเทคนิคและแบบ
2. ปฏิบัติการเกี่ยวกับการตรวจสอบความถูกต้องของเส้นยืนในขณะที่เตรียม

(ข) ความต้องการด้านความรู้

1. กี่ทอผ้าด้วยมือและอุปกรณ์การดูแลรักษา
2. ชนิดเส้นใยและขนาดเส้นด้าย
3. ขั้นตอนและวิธีการเตรียมเส้นพุ่งสำหรับผลิตผ้าทอด้วยเทคนิคยกดอก
4. ขั้นตอนและวิธีการตรวจสอบการเตรียมเส้นพุ่งสำหรับผลิตผ้าทอด้วยเทคนิคยกดอก

14. หลักฐานที่ต้องการ (Evidence Guide)

หลักฐานที่ต้องการจะกำหนดข้อแนะนำเกี่ยวกับการประเมิน และควรที่จะใช้ประกอบร่วมกันกับเกณฑ์การปฏิบัติงาน (Performance Criteria) และทักษะและความรู้ที่ต้องการ (Required Skills and Knowledge)

(ก) หลักฐานการปฏิบัติงาน (Performance Evidence)

1. เพิ่มสะสมผลงาน และ/หรือ
2. เอกสาร/หลักฐานที่เกี่ยวข้อง

(ข) หลักฐานความรู้ (Knowledge Evidence)

1. ใ้บผ่านการอบรมเชิงปฏิบัติการทอผ้าด้วยเทคนิคยกดอก และ/หรือ
2. เอกสารรับรองและผลการประเมินจากบุคลากร สถานประกอบการ หรือผู้เชี่ยวชาญที่เกี่ยวข้องกับสาขาอาชีพ

(ค) คำแนะนำในการประเมิน

ประเมินเกี่ยวกับการเตรียมเส้นยืนให้เหมาะสมกับเทคนิคและแบบที่กำหนด

(ง) วิธีการประเมิน

1. พิจารณาหลักฐานความรู้
2. พิจารณาหลักฐานการปฏิบัติงาน

15. ขอบเขต (Range Statement)

ขอบเขตอธิบายถึงขอบเขตของการปฏิบัติงาน และสภาพแวดล้อมอื่นๆหรือสถานการณ์อื่นๆ ที่มีผลกระทบต่อการทำงาน รวมถึงเครื่องมือ อุปกรณ์ เทคโนโลยี ทรัพยากรที่ใช้ หรือข้อกำหนดอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง

(ก) คำแนะนำ

1. ผู้เข้ารับการประเมินจะต้องปฏิบัติการเกี่ยวกับการเตรียมเส้นยืนให้เหมาะสมกับเทคนิคและแบบ
2. ผู้เข้ารับการประเมินจะต้องปฏิบัติการเกี่ยวกับการตรวจสอบความถูกต้องของเส้นยืนในขณะที่เตรียม

(ข) คำอธิบายรายละเอียด

1. เตรียมเส้นยืนบนกี่ทอผ้าที่ผลิตด้วยเทคนิคยกดอกได้อย่างถูกต้องครบถ้วนตามขั้นตอนขึ้นอยู่กับกระบวนการเตรียมเส้นยืนของแต่ละท้องถิ่นประกอบด้วย
  - 1.1 ลงแบ่งเส้นยืน
  - 1.2 กรอเข้าหลอด
  - 1.3 เดินเส้นยืน
  - 1.4 ร้อยพันหวี
  - 1.5 สืบทูก/ต่อเส้นยืน
  - 1.6 หวีและม้วนเส้นยืน
  - 1.7 เก็บตะกอ
2. ตรวจสอบเตรียมกี่ทอผ้าได้ถูกต้องครบถ้วนตามขั้นตอนพร้อมใช้งานสำหรับการผลิตผ้าทอด้วยเทคนิคยกดอก

16. หน่วยสมรรถนะร่วม (ถ้ามี)

-

17. อุตสาหกรรมร่วม/กลุ่มอาชีพรวม (ถ้ามี)

-

18. รายละเอียดกระบวนการและวิธีการประเมิน (Assessment Description and Procedure)

กระบวนการและวิธีการประเมินให้ดูในคู่มือการประเมินโดยประเมินด้วยการทดสอบความรู้และทักษะการปฏิบัติงาน

1. รหัสหน่วยสมรรถนะ 0147
2. ชื่อหน่วยสมรรถนะ เก็บลายผ้ายกดอกตามลวดลายที่กำหนด
3. ทบทวนครั้งที่ 1 / 2566
4. สร้างใหม่ ปรับปรุง

5. สำหรับชื่ออาชีพและรหัสอาชีพ (Occupational Classification)

ISCO – 08 รหัสอาชีพ 7318 ช่างงานหัตถกรรมสิ่งทอ เครื่องหนัง และวัสดุที่เกี่ยวข้อง

6. คำอธิบายหน่วยสมรรถนะ (Description of Unit of Competency)

หน่วยสมรรถนะนี้ประกอบไปด้วยความรู้และทักษะในการเก็บลายผ้ายกดอกตามลวดลายที่กำหนด โดยสามารถเข้าใจลวดลายผ้ายกดอกจากการออกแบบหรือจากต้นแบบผ้าทอ และเก็บลายผ้ายกดอกและมัดเท้าเหยียบตามลวดลาย และตรวจสอบความถูกต้องของการเตรียมลายผ้ายกดอกได้

7. สำหรับระดับคุณวุฒิ

1	2	3	4	5	6	7	8
☐	☐	☐	☐	☐	☒	☐	☐

8. กลุ่มอาชีพ (Sector)

กลุ่มอาชีพอูรักงานศิลปหัตถกรรมและงานพื้นบ้าน

9. ชื่ออาชีพและรหัสอาชีพอื่นที่หน่วยสมรรถนะนี้สามารถใช้ได้ (ถ้ามี)

-

10. ข้อกำหนดหรือกฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง (Licensing or Regulation Related) (ถ้ามี)

-

11. สมรรถนะย่อยและเกณฑ์การปฏิบัติงาน (Elements and Performance Criteria)

สมรรถนะย่อย (Element)	เกณฑ์ในการปฏิบัติงาน (Performance Criteria)	วิธีการประเมิน (Assessment)
01471 เข้าใจลวดลายผ้ายกดอกจากการออกแบบหรือจากต้นแบบผ้าทอ	1. สามารถเข้าใจลวดลายผ้า อธิบายลักษณะ องค์ประกอบ ได้อย่างถูกต้อง 2. อธิบายกระบวนการเตรียมการทอผ้าตามลวดลายได้	การสัมภาษณ์ แฟ้มสะสมผลงาน
01472 เก็บลายผ้ายกดอกและมัดเท้าเหยียบตามลวดลาย	1. สามารถเตรียมอุปกรณ์เก็บลายผ้าหรือทำตะกอยกดอกตามแบบได้ถูกต้อง 2. สามารถปฏิบัติการเก็บลายผ้าหรือทำตะกอยกดอกตามแบบได้ถูกต้อง	การสัมภาษณ์ แฟ้มสะสมผลงาน
01473 ตรวจสอบความถูกต้องของการเตรียมลายผ้ายกดอก	1. สามารถตรวจสอบความถูกต้องของการเก็บลายผ้าหรือทำตะกอยกดอกได้ 2. สามารถตรวจสอบความถูกต้องของผูกเท้าเหยียบได้	การสัมภาษณ์ แฟ้มสะสมผลงาน

12. ความรู้และทักษะก่อนหน้าที่จำเป็น (Pre-requisite Skill & Knowledge)

-

13. ทักษะและความรู้ที่ต้องการ (Required Skills and Knowledge)

(ก) ความต้องการด้านทักษะ

1. ปฏิบัติการเกี่ยวกับการเก็บสายฝ้ายกดอกและมัดเท้าเหยียบตามลวดลาย
2. ปฏิบัติการเกี่ยวกับการตรวจสอบความถูกต้องของการเตรียมสายฝ้ายกดอก

(ข) ความต้องการด้านความรู้

เข้าใจลวดลายผ้าทอยกดอกจากการออกแบบหรือจากต้นแบบผ้าทอ

14. หลักฐานที่ต้องการ (Evidence Guide)

หลักฐานที่ต้องการจะกำหนดข้อแนะนำเกี่ยวกับการประเมิน และควรที่จะใช้ประกอบรวมกันกับเกณฑ์การปฏิบัติงาน (Performance Criteria) และทักษะและความรู้ที่ต้องการ (Required Skills and Knowledge)

(ก) หลักฐานการปฏิบัติงาน (Performance Evidence)

1. เพิ่มสะสมผลงาน และ/หรือ
2. เอกสาร/หลักฐานที่เกี่ยวข้อง

(ข) หลักฐานความรู้ (Knowledge Evidence)

1. ใบผ่านการอบรมเชิงปฏิบัติการทอผ้าด้วยเทคนิคยกดอก และ/หรือ
2. เอกสารรับรองและผลการประเมินจากบุคลากร สถานประกอบการ หรือผู้เชี่ยวชาญที่เกี่ยวข้องกับสาขาอาชีพ

(ค) คำแนะนำในการประเมิน

ประเมินเกี่ยวกับการเก็บสายฝ้ายกดอกตามลวดลายที่กำหนด

(ง) วิธีการประเมิน

1. พิจารณาหลักฐานความรู้
2. พิจารณาหลักฐานการปฏิบัติงาน

15. ขอบเขต (Range Statement)

ขอบเขตอธิบายถึงขอบเขตของการทำงาน และสภาพแวดล้อมอื่นๆหรือสถานการณ์อื่นๆ ที่มีผลกระทบต่อการทำงาน รวมถึงเครื่องมือ อุปกรณ์ เทคโนโลยี ทรัพยากรที่ใช้หรือข้อกำหนดอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง

(ก) คำแนะนำ

1. ผู้เข้ารับการประเมินจะต้องเข้าใจลวดลายผ้าทอยกดอกจากการออกแบบหรือจากต้นแบบผ้าทอ
2. ผู้เข้ารับการประเมินจะต้องปฏิบัติตามเกี่ยวกับการเก็บสายฝ้ายกดอกตามลวดลาย
3. ผู้เข้ารับการประเมินจะต้องปฏิบัติตามเกี่ยวกับการตรวจสอบความถูกต้องของการเก็บสายฝ้ายกดอก

(ข) คำอธิบายรายละเอียด

ประเมินเกี่ยวกับการเก็บสายฝ้ายกตามลวดลายที่กำหนด

16. หน่วยสมรรถนะร่วม (ถ้ามี)

-

17. อุตสาหกรรมร่วม/กลุ่มอาชีพร่วม (ถ้ามี)

-

18. รายละเอียดกระบวนการและวิธีการประเมิน (Assessment Description and Procedure)

กระบวนการและวิธีการประเมินให้ดูในคู่มือการประเมินโดยประเมินด้วยการทดสอบความรู้และทักษะการปฏิบัติงาน

1. รหัสหน่วยสมรรถนะ 0148
2. ชื่อหน่วยสมรรถนะ จัดการลำดับขั้นตอนการทำงานของตนเองตามเทคนิคยกดอกที่กำหนด
3. ทบทวนครั้งที่ 1 / 2566
4. สร้างใหม่ ปรับปรุง

5. สำหรับชื่ออาชีพและรหัสอาชีพ (Occupational Classification)

ISCO – 08 รหัสอาชีพ 7318 ช่างงานหัตถกรรมสิ่งทอ เครื่องหนัง และวัสดุที่เกี่ยวข้อง

6. คำอธิบายหน่วยสมรรถนะ (Description of Unit of Competency)

หน่วยสมรรถนะนี้ประกอบไปด้วยความรู้และทักษะในการจัดการลำดับขั้นตอนการทำงานของตนเองตามเทคนิคยกดอกที่กำหนด โดยสามารถปฏิบัติตามลำดับขั้นตอนการทำงานตามเทคนิคการทอผ้า และตรวจสอบความถูกต้องของการดำเนินงานตามเทคนิคการทอผ้าได้

7. สำหรับระดับคุณวุฒิ

1	2	3	4	5	6	7	8
☐	☐	☐	☐	☐	☒	☐	☐

8. กลุ่มอาชีพ (Sector)

กลุ่มอาชีพอนุรักษ์งานศิลปหัตถกรรมและงานพื้นบ้าน

9. ชื่ออาชีพและรหัสอาชีพอื่นที่หน่วยสมรรถนะนี้สามารถใช้ได้ (ถ้ามี)

-

10. ข้อกำหนดหรือกฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง (Licensing or Regulation Related) (ถ้ามี)

-

11. สมรรถนะย่อยและเกณฑ์การปฏิบัติงาน (Elements and Performance Criteria)

สมรรถนะย่อย (Element)	เกณฑ์ในการปฏิบัติงาน (Performance Criteria)	วิธีการประเมิน (Assessment)
01481 ปฏิบัติตามลำดับขั้นตอนการทำงานตามเทคนิคการทอผ้า	1. สามารถกำหนดขั้นตอนการทำงานได้อย่างเหมาะสม 2. ปฏิบัติตามลำดับขั้นตอนการทำงานตามเทคนิคการทอผ้าได้อย่างถูกต้อง	การสัมภาษณ์ แฟ้มสะสมผลงาน
01482 ตรวจสอบความถูกต้องของการดำเนินงานตามเทคนิคการทอผ้า	1. สามารถระบุเกณฑ์ในการตรวจสอบได้ 2. ตรวจสอบความถูกต้องของการดำเนินงานตามเทคนิคการทอผ้าได้อย่างถูกต้อง	การสัมภาษณ์ แฟ้มสะสมผลงาน

12. ความรู้และทักษะก่อนหน้าที่จำเป็น (Pre-requisite Skill & Knowledge)

-

13. ทักษะและความรู้ที่ต้องการ (Required Skills and Knowledge)

(ก) ความต้องการด้านทักษะ

1. ปฏิบัติการเกี่ยวกับการปฏิบัติตามลำดับขั้นตอนการทำงานตามเทคนิคการทอผ้า
2. ปฏิบัติการเกี่ยวกับการตรวจสอบความถูกต้องของการดำเนินงานตามเทคนิคการทอผ้า

(ข) ความต้องการด้านความรู้

ขั้นตอนการทำงานตามเทคนิคการทอผ้า

14. หลักฐานที่ต้องการ (Evidence Guide)

หลักฐานที่ต้องการจะกำหนดข้อแนะนำเกี่ยวกับการประเมิน และควรที่จะใช้ประกอบรวมกันกับเกณฑ์การปฏิบัติงาน (Performance Criteria) และทักษะและความรู้ที่ต้องการ (Required Skills and Knowledge)

(ก) หลักฐานการปฏิบัติงาน (Performance Evidence)

1. แฟ้มสะสมผลงาน และ/หรือ
2. เอกสาร/หลักฐานที่เกี่ยวข้อง

(ข) หลักฐานความรู้ (Knowledge Evidence)

1. ใบผ่านการอบรมเชิงปฏิบัติการทอผ้าด้วยเทคนิคยกดอก และ/หรือ
2. เอกสารรับรองและผลการประเมินจากบุคลากร สถานประกอบการ หรือผู้เชี่ยวชาญที่เกี่ยวข้องกับสาขาอาชีพ

(ค) คำแนะนำในการประเมิน

ประเมินเกี่ยวกับการจัดการลำดับขั้นตอนการทำงานของตนเองตามเทคนิคการทอผ้าที่กำหนด

(ง) วิธีการประเมิน

1. พิจารณาหลักฐานความรู้
2. พิจารณาหลักฐานการปฏิบัติงาน

15. ขอบเขต (Range Statement)

ขอบเขตอธิบายถึงขอบเขตของการปฏิบัติงาน และสภาพแวดล้อมอื่นๆหรือสถานการณ์อื่นๆ ที่มีผลกระทบต่อการทำงาน รวมถึงเครื่องมือ อุปกรณ์ เทคโนโลยี ทรัพยากรที่ใช้ หรือข้อกำหนดอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง

(ก) คำแนะนำ

1. ผู้เข้ารับการประเมินจะต้องปฏิบัติตามการเกี่ยวกับการปฏิบัติตามลำดับขั้นตอนการทำงานตามเทคนิคการทอผ้า
2. ผู้เข้ารับการประเมินจะต้องปฏิบัติตามการเกี่ยวกับการตรวจสอบความถูกต้องของการดำเนินงานตามเทคนิคการทอผ้า

(ข) คำอธิบายรายละเอียด

สามารถปฏิบัติตามลำดับขั้นตอนการทำงานตามเทคนิคการทอผ้า

16. หน่วยสมรรถนะร่วม (ถ้ามี)

-

17. อุตสาหกรรมร่วม/กลุ่มอาชีพร่วม (ถ้ามี)

-

18. รายละเอียดกระบวนการและวิธีการประเมิน (Assessment Description and Procedure)

กระบวนการและวิธีการประเมินให้ดูในคู่มือการประเมินโดยประเมินด้วยการทดสอบความรู้และทักษะการปฏิบัติงาน

1. รหัสหน่วยสมรรถนะ 0149
2. ชื่อหน่วยสมรรถนะ ตรวจสอบคุณภาพผ้าทอที่ผลิตด้วยเทคนิคยกดอกและแบบที่กำหนด
3. ทบทวนครั้งที่ 1 / 2566
4. สร้างใหม่ ปรับปรุง

5. สำหรับชื่ออาชีพและรหัสอาชีพ (Occupational Classification)

ISCO – 08 รหัสอาชีพ 7318 ช่างงานหัตถกรรมสิ่งทอ เครื่องหนัง และวัสดุที่เกี่ยวข้อง

6. คำอธิบายหน่วยสมรรถนะ (Description of Unit of Competency)

หน่วยสมรรถนะนี้ประกอบไปด้วยความรู้และทักษะในการตรวจสอบคุณภาพผ้าทอที่ผลิตด้วยเทคนิคยกดอกและแบบที่กำหนด

โดยสามารถตรวจสอบคุณลักษณะและรูปแบบผ้าทอที่ผลิตด้วยเทคนิคและแบบที่กำหนด และตรวจสอบคุณภาพผ้าทอที่ผลิตด้วยเทคนิคและแบบที่กำหนดได้

7. สำหรับระดับคุณวุฒิ

1	2	3	4	5	6	7	8
☐	☐	☐	☐	☐	☒	☐	☐

8. กลุ่มอาชีพ (Sector)

กลุ่มอาชีพอนุรักษ์งานศิลปหัตถกรรมและงานพื้นบ้าน

9. ชื่ออาชีพและรหัสอาชีพอื่นที่หน่วยสมรรถนะนี้สามารถใช้ได้ (ถ้ามี)

-

10. ข้อกำหนดหรือกฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง (Licensing or Regulation Related) (ถ้ามี)

-

11. สมรรถนะย่อยและเกณฑ์การปฏิบัติงาน (Elements and Performance Criteria)

สมรรถนะย่อย (Element)	เกณฑ์ในการปฏิบัติงาน (Performance Criteria)	วิธีการประเมิน (Assessment)
01491 ตรวจสอบคุณลักษณะและรูปแบบผ้าทอที่ผลิตด้วยเทคนิคและแบบที่กำหนด	1. ผลิตผ้าทอได้ถูกต้อง สมบูรณ์ตามคุณลักษณะที่กำหนด 2. ผลิตผ้าทอได้ถูกต้อง สมบูรณ์ตามรูปแบบผ้าทอที่ผลิตด้วยเทคนิคและแบบที่กำหนด	การสัมภาษณ์ แฟ้มสะสมผลงาน
01492 ด้วยเทคนิคและแบบที่กำหนด	1. ขนาดของผ้าทอ ทดสอบความถูกต้อง ด้วยอุปกรณ์การวัดที่ได้มาตรฐาน 2. ลักษณะทั่วไปของผ้า ตรวจสอบอย่างถูกต้องครบถ้วนตามเทคนิคและแบบที่กำหนด	การสัมภาษณ์ แฟ้มสะสมผลงาน

12. ความรู้และทักษะก่อนหน้าที่จำเป็น (Pre-requisite Skill & Knowledge)

-

13. ทักษะและความรู้ที่ต้องการ (Required Skills and Knowledge)

(ก) ความต้องการด้านทักษะ

1. ปฏิบัติการเกี่ยวกับการตรวจสอบคุณลักษณะและรูปแบบผ้าทอที่ผลิตด้วยเทคนิคและแบบที่กำหนด
2. ปฏิบัติการเกี่ยวกับการตรวจสอบคุณภาพผ้าทอที่ผลิตด้วยเทคนิคและแบบที่กำหนด

(ข) ความต้องการด้านความรู้

1. โครงสร้างผ้าทอที่ผลิตด้วยเทคนิคยกดอก
2. ลวดลายผ้าทอที่ผลิตด้วยเทคนิคยกดอก
3. ขั้นตอนและวิธีการตรวจสอบคุณภาพผ้าทอด้วยเทคนิคยกดอก

14. หลักฐานที่ต้องการ (Evidence Guide)

หลักฐานที่ต้องการจะกำหนดข้อแนะนำเกี่ยวกับการประเมิน และควรที่จะใช้ประกอบร่วมกับเกณฑ์การปฏิบัติงาน (Performance Criteria) และทักษะและความรู้ที่ต้องการ (Required Skills and Knowledge)

(ก) หลักฐานการปฏิบัติงาน (Performance Evidence)

1. แฟ้มสะสมผลงาน และ/หรือ
2. เอกสาร/หลักฐานที่เกี่ยวข้อง

(ข) หลักฐานความรู้ (Knowledge Evidence)

1. ใบผ่านการอบรมเชิงปฏิบัติการทอผ้าด้วยเทคนิคยกดอก และ/หรือ
2. เอกสารรับรองและผลการประเมินจากบุคลากร สถานประกอบการ หรือผู้เชี่ยวชาญที่เกี่ยวข้องกับสาขาอาชีพ

(ค) คำแนะนำในการประเมิน

ประเมินเกี่ยวกับการตรวจสอบคุณภาพผ้าทอที่ผลิตด้วยเทคนิคและแบบที่กำหนด

(ง) วิธีการประเมิน

1. พิจารณาหลักฐานความรู้
2. พิจารณาหลักฐานการปฏิบัติงาน

15. ขอบเขต (Range Statement)

ขอบเขตอธิบายถึงขอบเขตของการปฏิบัติงาน และสภาพแวดล้อมอื่นๆหรือสถานการณ์อื่นๆ ที่มีผลกระทบต่อการทำงาน รวมถึงเครื่องมือ อุปกรณ์ เทคโนโลยี ทรัพยากรที่ใช้ หรือข้อกำหนดอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง

(ก) คำแนะนำ

1. ผู้เข้ารับการประเมินจะต้องปฏิบัติการเกี่ยวกับการตรวจสอบคุณลักษณะและรูปแบบผ้าทอที่ผลิตด้วยเทคนิคและแบบที่กำหนด
2. ผู้เข้ารับการประเมินจะต้องปฏิบัติการเกี่ยวกับการตรวจสอบคุณภาพผ้าทอที่ผลิตด้วยเทคนิคและแบบที่กำหนด

(ข) คำอธิบายรายละเอียด

1. การตรวจสอบคุณลักษณะทั่วไปของผ้าทอที่ผลิตด้วยเทคนิคยกดอกประกอบด้วยโครงสร้างผ้า หน้ากว้างผ้า ความยาวผ้า ริมผ้า สี และความต่อเนื่องของลวดลายผ้า
2. การตรวจสอบคุณภาพผ้าทอด้วยเทคนิคยกดอกประกอบด้วย
  - เอกลักษณะเฉพาะของผ้าทอด้วยเทคนิคยกดอก ต้องมีลักษณะเฉพาะของผ้าทอยกดอกคือผ้าทอที่มีลวดลายที่ใช้เทคนิคการทอโดยใช้ตะกอตั้งแต่ 3 ถึง 10 ตะกอ เพื่อให้เกิดลวดลายมีรูปลายซ้ำขนาดเล็กลดติดกันตามแนวเส้นด้ายยืนและเต็มผืนผ้า
  - ลักษณะทั่วไปของผ้าทอต้องสะอาดและอยู่ในสภาพเรียบร้อยตลอดทั้งผืนลวดลายเด่นมีความสม่ำเสมอตลอดผืน
3. ขั้นตอนและวิธีการตรวจสอบคุณลักษณะผ้าทอที่ผลิตด้วยเทคนิคยกดอกต้องระบุรายละเอียดระดับคุณภาพที่สามารถยอมรับได้ เช่น ตำหนิ สี หน้าผ้า ความยาวผ้า ฯลฯ

16. หน่วยสมรรถนะร่วม (ถ้ามี)

-

17. อุตสาหกรรมร่วม/กลุ่มอาชีพร่วม (ถ้ามี)

-

18. รายละเอียดกระบวนการและวิธีการประเมิน (Assessment Description and Procedure)

กระบวนการและวิธีการประเมินให้ดูในคู่มือการประเมินโดยประเมินด้วยการทดสอบความรู้และทักษะการปฏิบัติงาน